

Πιο ακριβή, πιο απρόσιτη η πρόσβαση στη διοικητική δικαιοσύνη...

Στις αρχές του Ιούλη, η κυβέρνηση προσέθεσε έναν ακόμη κρίκο στη μακρά αλυσίδα των αντιδραστικών αλλαγών στον χώρο της δικαιοσύνης με την ψήφιση του Ν. 5119/2024, που τροποποιεί το ΠΔ 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας, ανακατανέμει τη δικαστηριακή ύλη της διοικητικής δικαιοσύνης κ. ά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πριν την ακρόαση των φορέων στη Βουλή, ουδείς εκπρόσωπος των δικαστικών υπαλλήλων, όπως αντίστοιχα των δικηγόρων και των δικαστών, κλήθηκε να εκφράσει τη γνώμη του επί του νομοσχεδίου. Ούτε καν για τα προσχήματα!

Η κυβέρνηση – ως συνήθως – υποστηρίζει ότι στόχος του νέου νόμου είναι η *«ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εκδίκαση των υποθέσεων»*, ενώ στην πράξη πλήττεται περαιτέρω το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, θεσπίζονται νέα δικονομικά βάρη και εμπόδια, πλάι στα ήδη υπάρχοντα, τα οποία ουσιαστικά έχουν καταστήσει την πρόσβαση του λαού στη διοικητική δικαιοσύνη ιδιαίτερα «τσουχτερή» και επί της ουσίας απρόσιτη για τους πολλούς.

Συγκεκριμένα:

→ **Η βασική αντιδραστική ρύθμιση του νομοσχεδίου είναι η «μεταφορά» της διαδικασίας της ακυρωτικής δίκης, από το ακροατήριο στο συμβούλιο.** Ο Νόμος επεκτείνει τις εξουσίες του συμβουλίου και προβλέπει ότι ο δικαστικός σχηματισμός σε συμβούλιο μπορεί *«με συνοπτική απόφαση που λαμβάνεται ομοφώνως»* να απορρίπτει ως απαράδεκτα ή αβάσιμα ένδικα βοηθήματα *«εφόσον η υπόθεση δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες, πραγματικές ή νομικές, δυσκολίες»*. Ουσιαστικά, η πλειοψηφία των υποθέσεων δεν θα εισάγεται στο ακροατήριο και θα περιορίζεται σε μια συνοπτική διαδικασία, η οποία δεν περιβάλλεται από τις εγγυήσεις που προσφέρει η δημόσια συνεδρίαση. Η διαδικασία αυτή θα είναι διεκπεραιωτική και υποβαθμισμένη, θα οδηγήσει σε fast track εξέταση υποθέσεων, δίχως πλήρη αιτιολογία.

→ **Η κυβέρνηση αντιθετικά με τα προηγούμενα, διατηρεί, ως κατ' εξαίρεση διαδικασία, την απευθείας εισαγωγή των υποθέσεων στο ακροατήριο όταν αυτές αφορούν την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις στρατηγικές επενδύσεις, την εκλογική νομοθεσία και όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο.** Είναι εμφανές ότι η διάταξη αυτή θα λειτουργήσει κατά κύριο λόγο υπέρ της ταχύτερης διεκπεραίωσης των υποθέσεων που αφορούν τα συμφέροντα των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων.

→ **Η προσφυγή στη διοικητική δικαιοσύνη γίνεται ακόμη πιο ακριβή με τη θέσπιση νέων δικονομικών βαρών.** Έτσι, ορίζεται ότι *«αντίγραφο του δικογράφου του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου με μνεία της χρονολογίας κατάθεσης επιδίδεται, με επιμέλεια του διαδίκου που το ασκεί, στον διάδικο κατά του οποίου στρέφεται το εισαγωγικό δικόγραφο»*, ενώ ως τώρα γινόταν από το δικαστήριο. **Ακόμη ο διάδικος θα πρέπει να καταθέτει τα σχετικά του στοιχεία ή τυχόν πρόσθετους λόγους σε ασφυκτικές προθεσμίες**, καθώς επίσης θα πρέπει να χορηγήσει δικαστική πληρεξουσιότητα σε δικηγόρο υποχρεωτικά με συμβολαιογραφικό έγγραφο (ενώ σήμερα είναι δυνατή και η συνυπογραφή του δικογράφου αλλά και η προφορική δήλωση χορήγησης νομιμοποίησης στο ακροατήριο χωρίς κόστος) και μέσα σε αυστηρή προθεσμία. **Τα δικονομικά αυτά βάρη δεν συνεπάγονται μόνο οικονομικό κόστος**, που θα πλήξει τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, αλλά **περικλείουν σοβαρό κίνδυνο να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο**, αφού θα θεωρείται ότι δεν έγινε κοινοποίηση, όταν η τελευταία θα γίνεται σε άλλον διάδικο, από εκείνον που πράγματι αποκτά την ιδιότητα αυτή στη συγκεκριμένη υπόθεση, ειδικά σε πολύπλοκες υποθέσεις με εμπλοκή διαφόρων δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών.

→ Μια ακόμη διάταξη του νόμου αποκαλύπτει τις γενικότερες προθέσεις της κυβέρνησης για τη λειτουργία της δικαιοσύνης. **Προβλέπεται η χρέωση των υποθέσεων στους δικαστές βάσει αλγορίθμου.** Ποιες θα είναι όμως οι παράμετροι που θα εισάγονται στον αλγόριθμο; Προφανώς θα στηρίζεται στη λογική του κόστους – οφέλους, στην κατεύθυνση εξυπηρέτησης των αναγκών των «επενδυτών» και σε έναν τρόπο διοίκησης των δικαστικών υπηρεσιών από «manager».

→ **Ενισχύεται περαιτέρω ο αντιδραστικός θεσμός της «πιλοτικής δίκης»,** ο οποίος περιορίζει υπέρμετρα (ουσιαστικά αχρηστεύει) ακόμη και αυτόν τον διάχυτο έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων. Ανάμεσα σε άλλα, περιορίζεται το δικαίωμα παρέμβασης στην πιλοτική δίκη (η αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου μιλούσε υποτιμητικά για «λαϊκή αγωγή»). Έτσι «δένονται τα χέρια» σε έχοντες έννομο συμφέρον, π.χ. εργατικά σωματεία ή συλλόγους συνταξιούχων, οι οποίοι θα κρέμονται απ' τη δίκη - πιλότο «χωρίς αλεξίπτωτο» για τα καταπατημένα δικαιώματά τους.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνουν ότι βήμα – βήμα επιδιώκεται να διαμορφωθεί μια δικαιοσύνη δύο ταχυτήτων. Ο Ν. 5119/2024 έρχεται να προστεθεί στον Ν. 5108/2024 με τον οποίο καταργήθηκαν – συγχωνευτήκαν δεκάδες δικαστικές υπηρεσίες σε όλη τη χώρα, στον Ν. 5095/2024 με τον οποίο ιδιωτικοποιήθηκε δικαστηριακή ύλη (ήδη έχουν εκδοθεί οι σχετικοί τιμοκατάλογοι) και τον Ν. 5090/2024 που περιλαμβάνει σωρεία αντιδραστικών αλλαγών στον ΠΚ και τον ΚΠΔ.

Όλες αυτές οι αλλαγές σκοπεύουν σε μια δικαιοσύνη «φιλική», ευέλικτη και ταχύτερη μόνο για τους λίγους. Ταυτόχρονα σε μια δικαιοσύνη εχθρική, απρόσιτη, δυσπρόσιτη (με το κλείσιμο πολλών δικαστηρίων που επέβαλε ο δικαστικός χάρτης ή με τη μετατροπή των μεταβατικών εδρών των Διοικητικών Δικαστηρίων σε “δικαστικά γραφεία τηλεματικής”, όπως ορίζει ο Ν. 5028/2023) και αργόσυρτη όσον αφορά τους πολλούς. Ειδικότερα, και σε ό,τι αφορά τη διοικητική δικαιοσύνη, εμποδίζεται ακόμη περισσότερο η δυνατότητα του λαού να αμφισβητήσει και μέσω της δικαστικής οδού την κυρίαρχη πολιτική.

Οι δικαστικοί υπάλληλοι αγωνιζόμαστε ενάντια σε κάθε μέτρο που πλήττει την πρόσβαση του λαού στη δικαιοσύνη, την κάνει πιο δύσκολη, πιο ακριβή. Ταυτόχρονα, αγωνιζόμαστε για όλα όσα μπορούν να βελτιώσουν τους «ρυθμούς» της δικαιοσύνης προς όφελος της κοινωνικής πλειοψηφίας, των εργαζομένων, του λαού, όπως η κάλυψη των χιλιάδων κενών οργανικών θέσεων στις δικαστικές υπηρεσίες, η στέγαση των δικαστικών υπηρεσιών σε σύγχρονα και ασφαλή κτήρια, η αύξηση των αποδοχών των δικαστικών υπαλλήλων.

**ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ**

agonsisp@gmail.com